

**EL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL I MENTORIA (PATuM)
DE LA FACULTAT DE DRET**

Índex

1.	La tutoria a la Facultat de Dret	3
2.	Objectius generals del Pla d'Acció Tutorial i Mentoria (PATuM)	5
3.	Estructura integral del PATuM	5
4.	Desplegament del PATuM	6
5.	El paper dels tutors	7
6.	El paper dels estudiants mentors	8
6.1.	Estructura del pla de mentoria	8
6.1.1.	Detecció i selecció dels mentors	9
6.1.2.	Activitat de mentoria.....	9
6.1.3.	Avaluació de la mentoria	10
7.	El PATuM: fase d'acollida.....	11
7.1.	Objectius de la fase d'acollida.....	11
7.2.	Estructura de la fase d'acollida.....	11
7.3.	Avaluació de la fase d'acollida.....	13
7.4.	Eines de la fase d'acollida	13
7.4.1.	Qüestionari de diagnòstic de l'aprenentatge	14
7.4.2.	Guió de la tutoria concertada inicial	14
7.4.3.	Guió de la tutoria concertada final.....	15
7.4.4.	Informe de valoració del PATuM acollida per part de l'estudiant	15
7.4.5.	Informe de valoració individual del procés d'aprenentatge de l'estudiant	16
7.4.6.	Informe de valoració de l'activitat de mentoria	16
8.	El PATuM : fase de seguiment i millora.....	17
8.1.	Objectius de la fase de seguiment i millora.....	17
8.2.	Estructura de la fase de seguiment i millora.....	18
8.3.	Avaluació de la fase de seguiment i millora.....	18
8.4.	Eines de la fase de seguiment i millora	19
8.4.1.	Guió de la tutoria concertada inicial	19
8.4.2.	Guió de la tutoria concertada final.....	19
8.4.3.	Informe de valoració del PATuM seguiment i millora per part de l'estudiant	19
8.4.4.	Informe de valoració individual del procés d'aprenentatge de l'estudiant	20
8.4.5.	Informe de valoració de l'activitat de mentoria	20

1. La tutoria a la Facultat de Dret

“Els professors han d’ajudar els estudiants a aprendre. Però els que han d’aprendre són els estudiants, han de ser conscients de la seva responsabilitat”

Gate 2010. La Universitat de Girona a l’Espai Europeu d’Educació Superior
<http://www.udg.edu/LinkClick.aspx?fileticket=hMFZXUpP9IQ%3d&tabid=16535&language=ca-ES>

El paper de l’estudiant de la Universitat de Girona en l’espai europeu d’educació superior és el d’agent actiu - i central - en el procés d’aprenentatge. Cal que l’alumne desenvolupi un seguit de competències, entre les quals, i de forma crucial per tal d’assolir la resta, ser capaç d’analitzar el propi procés d’aprenentatge en termes de punts forts i febles, desenvolupar una actitud proactiva de millora i aprendre autònomament. És en aquest marc que la tutoria adquireix un nou significat¹.

La tutoria a la Facultat de Dret es planteja en el marc d’un Pla d’Acció Tutorial i Mentoria (PATuM). Els principis en els quals es basa aquest pla són:

1. Integració: el PATuM s’integra en el procés d’aprenentatge dels estudiants i en l’activitat docent i en les estructures organitzatives de la Facultat. El PATuM es planteja com un espai de reflexió sobre el propi procés d’aprenentatge al llarg de la titulació integrat en el desenvolupament del pla d’estudis.
2. Transversalitat: el PATuM no disposa d’una estructura de coordinació pròpia, sinó que s’integra dins de l’estructura de la Facultat, particularment a través dels coordinadors dels estudis, i implica en el seu desplegament els professors responsables de les assignatures (tutors), així com també, a través del programa de mentoria, els estudiants dels dos darrers cursos.
3. Paper central de l’estudiant: El PATuM s’estructura al voltant de les necessitats i l’evolució de l’estudiant al llarg del desenvolupament del pla d’estudis. Tanmateix, l’estudiant no solament és el receptor passiu de les activitats compreses en el PATuM, sinó que pren part activa en el desplegament de les activitats de tutorització a través de la reflexió autònoma sobre el procés d’aprenentatge i també mitjançant la figura de l’estudiant mentor.
4. Integralitat: l’atenció tutorial abasta tota l’estada de l’estudiant a la universitat. El PATuM es concep com una eina de suport als estudiants en el seu procés d’aprenentatge, en la qual s’integren aspectes tals com la informació sobre el funcionament de la universitat, la facultat i els estudis; el guiatge en el desenvolupament i l’acreditació de les competències transversals; l’assessorament pedagògic, i l’orientació en l’etapa post universitària. Conseqüentment, el PATuM s’estructura en tres fases:

¹ Pel tal de conèixer les funcions de l’acció tutorial, podeu consultar el següent document: Quadern 11. “La tutoria”. Guia per a l’adaptació a l’espai europeu d’educació superior a la UdG.
<https://www.udg.edu/LinkClick.aspx?fileticket=zSRM0YViq8U%3d&tabid=16535&language=ca-ES>

1. Fase d'acollida, per als estudiants de primer curs
2. Fase de seguiment i millora: adreçada fonamentalment als estudiants de segon curs
3. Fase d'orientació i assessorament, orientat als estudiants de tercer i quart curs.

La primera fase d'acollida va tenir lloc el curs acadèmic 2013-14. En principi, el curs 2014-15 havia de tenir lloc la fase 2, de seguiment i millora. No obstant això, l'escàs nombre de tutors ha desaconsellat la implementació d'aquesta segona fase. Per aquesta raó, s'ha tornat a fer una fase d'acollida amb els estudiants de primer curs i prou.

5. Garantia de qualitat docent: el PATuM esdevé una eina d'assegurament de la qualitat de la titulació i de millora contínua de la qualitat docent i dels resultats de l'aprenentatge i del rendiment acadèmic dels estudiants, particularment mitjançant el desplegament de les competències de caràcter transversal.

En consonància amb els principis apuntats, l'acció tutorial prevista en el PATuM es desplega mitjançant dos instruments vinculats:

- a. El Pla d'Acció Tutorial, assumit pels coordinadors de la titulació corresponent, que es concebut com un espai per a la informació i la reflexió sobre l'aprenentatge dels estudiants.
- b. El Pla de Mentoria, integrat al Pla d'Acció Tutorial, en el qual els estudiants de darrers cursos i, excepcionalment, els graduats, són els responsables de tutoritzar els estudiants de cursos inferiors, amb la supervisió i suport del coordinador dels estudis.

EL PATuM vol oferir un marc general de suport a la qualitat del pla d'estudis i les assignatures que el conformen i s'integra dins del sistema intern de garantia de la qualitat de la titulació. Per a fer-ho, les diferents estructures i activitats que el componen pivoten al voltant de l'assoliment de la competència transversal UdG:

“Avaluar la pròpia activitat i el propi aprenentatge i elaborar estratègies per millorar-los”

Quadern número 2 “Competències UdG” de la Guia per a l'adaptació a l'espai europeu d'educació superior

http://www.udg.edu/LinkClick.aspx?fileticket=6hE_coH0W_U%3d&tabid=16535&language=ca-ES

D'acord amb aquesta visió, les finalitats que persegueix el PATuM són:

1. Oferir un suport tutorial específic i efectiu a l'estudiant al llarg dels estudis, adaptat a la progressió del seu aprenentatge i al seu grau d'autonomia.
2. Facilitar l'adaptació dels estudiants a la nova organització docent i a les normes i valors de la facultat i la universitat
3. Incentivar la reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge,
4. Convertir l'estudiant en agent actiu del procés d'aprenentatge,

5. Facilitar el màxim assoliment de les competències de la titulació, especialment aquelles de tipus transversal.
6. Millorar el rendiment acadèmic i disminuir l'abandonament dels estudis
7. Disposar d'instruments per verificar l'assoliment de les competències
8. Entre els estudiants dels darrers cursos, orientar el futur acadèmic o professional.

2. Objectius generals del Pla d'Acció Tutorial i Mentoria (PATuM)

El PATuM té, a través de les tres fases en què s'estructura – acollida, seguiment i millora, i orientació i assessorament – els següents objectius:

1. Integrar l'alumnat de primer curs a la universitat i a la facultat. Presentar-los el funcionament de la facultat, fer-los conèixer l'organització docent dels estudis, i fomentar la identificació amb els estudis i amb la titulació.
2. Facilitar l'adquisició de la competència transversal “avaluar la pròpia activitat i el propi aprenentatge i elaborar estratègies per millorar-los”, crucial per a l'assoliment de la resta de competències.
3. Dotar l'alumnat d'instruments i eines per autoregular i millorar el procés d'aprenentatge.
4. Fomentar l'aprenentatge autònom dels estudiants.
5. Fomentar l'assoliment del màxim nivell de les competències transversals de la titulació i facilitar eines per a verificar-ne l'assoliment.
6. Ajudar l'alumne a orientar-se en els estudis i la carrera, i informar-lo i orientar-lo sobre el futur acadèmic i/o professional.

3. Estructura integral del PATuM

Tal i com s'ha indicat més amunt, el PATuM es compon, atenent a la persona que desenvolupa en cada moment les tasques d'orientació, seguiment i millora del procés d'aprenentatge dels estudiants, d'un pla d'acció tutorial i d'un pla de mentoria. Tanmateix, la tutoria i la mentoria conformen una estructura conjunta, ja que el tutor supervisa i avalua l'activitat de l'estudiant mentor, mentre que els estudiants disposen en les diverses fases d'un tutor i/o d'un mentor específics.

D'acord amb la centralitat que el PATuM atorga a l'estudiant, l'element definitori a l'hora d'establir-ne l'estructura del pla no és tant la persona que implementa el PATuM en cada moment – tutor o mentor –, sinó les necessitats de tutorització de l'estudiant en el marc de la progressió en els estudis. Conseqüentment, a l'hora de presentar el PATuM s'ha privilegiat la dimensió diacrònica, amb la diferenciació de tres fases separades, en cadascuna de les quals el rol dels tutors i dels mentors adquireix unes característiques determinades. Tot i amb això, les diverses fases tenen una lògica incremental i acumulativa: els assoliments d'una fase es consoliden i s'aprofundeixen en la següent.

La taula següent sintetitza la planificació del PATuM al llarg del pla d'estudis, els rols dels tutors, els estudiants i els mentors.

Fase	Progressió en els estudis	Rol del tutor	Rol de l'estudiant	Rol del mentor
Acollida	Primer curs	<ul style="list-style-type: none"> - Orientació - Informació - Coordinació dels mentors - Avaluació dels mentors 	<ul style="list-style-type: none"> - Integració en els estudis - Reflexió sobre el procés d'aprenentatge 	<ul style="list-style-type: none"> - Orientació - Informació - Avaluació dels estudiants
Seguiment i millora	Segon curs	<ul style="list-style-type: none"> - Seguiment de l'assoliment de competències - Coordinació i avaluació dels mentors 	<ul style="list-style-type: none"> - Aprenentatge autònom - Documentar l'assoliment de competències 	<ul style="list-style-type: none"> - Orientació - Seguiment - Avaluació del grau d'assoliment
Orientació i assessorament	Tercer curs	<ul style="list-style-type: none"> - Verificar l'assoliment de competències - Orientació acadèmica (optativitat, estades a l'estranger) 	<ul style="list-style-type: none"> - Aprenentatge autònom - Mentoria d'estudiants de primer curs 	
	Quart curs	<ul style="list-style-type: none"> - Orientació post-universitària - Verificar l'assoliment de competències 	<ul style="list-style-type: none"> - Aprenentatge autònom - Mentoria d'estudiants de segon curs 	

4. Desplegament del PATuM

El calendari de desplegament del PATuM és progressiu i prioritza aquelles accions que contribueixin de forma més significativa a la millora del procés d'aprenentatge dels estudiants de nou accés al llarg del pla d'estudis. D'acord amb aquestes coordinades, es plantegen tres etapes diferenciades d'implantació de PATuM:

1. Implantació de la fase d'acollida
2. Implantació de la fase de seguiment i millora
3. Implantació de la fase d'orientació i assessorament

Durant els primers cursos en què s'ha dut a terme el Pla, l'atenció s'ha focalitzat en el desplegament de la fase d'acollida, i en la consolidació d'una cultura de la mentoria i de la reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge. Un cop es disposa d'una evidència suficient dels rendiments del PATuM en aquesta primera fase, caldria abordar el desplegament de les fases de seguiment i millora i d'orientació i assessorament. Per a això cal, però, no només que hi hagi un nombre suficient de tutors, sinó que també hi hagi un nivell suficient d'estudiants tutoritzats i un suport adequat al Pla en termes de recursos.

5. El paper dels tutors

En la versió integral, el PATuM constitueix la forma en què la Facultat de Dret estructura i cohesiona les pràctiques de tutorització preexistents – mitjançant el pla d'acció tutorial –, i n'incorpora de noves, singularment, el mentorat.

L'acció tutorial conforma una tasca ordinària integrada dins de l'activitat docent del professorat de la Facultat. Tanmateix aquesta tutoria *tradicional* es dona majoritàriament de forma no sistemàtica sinó puntual; és asimètrica, en funció de les necessitats declarades – però no detectades – pels estudiants; i, en la major part dels casos, amb una visió clarament instrumental que no és capaç de transcendir el marc de l'assignatura concreta i contribuir així a la reflexió i la millora de l'aprenentatge de l'estudiant.

El primer pas per sistematitzar la pràctica tutorial en la Facultat passa per dotar-la d'una perspectiva comuna, a nivell de pla d'estudis, i establir una mínima estructura i distribució de funcions, amb una coordinació del PATuM per a cada titulació, tutors, i en un tercer nivell, un conjunt d'estudiants mentors.

D'acord amb la naturalesa integrada del pla, el coordinador de la titulació és alhora el coordinador del desplegament del PATuM, mentre que el perfil de tutor correspon al de professor responsable d'una assignatura obligatòria del pla d'estudis, que assessora un grup d'estudiants de primers cursos de forma indirecta, a través d'un grup d'estudiants mentors.

L'**equip de coordinació** del PATuM el compon en primer lloc el **vicedegà responsable de qualitat**, que supervisa tot el Pla. Aquest vicedegà col·labora i dona el seu suport als coordinadors o coordinadores dels estudis, que completen aquest equip. En tant que responsable de la qualitat docent de la titulació, el vicedegà és l'encarregat de fer el seguiment i avaluar la implantació del PATuM als estudis, amb l'ajuda dels coordinadors d'estudis.

Aquest equip de coordinació té entre les seves funcions:

- Fer la sessió d'acollida dels estudiants de primer curs.
- Analitzar els resultats de les enquestes de diagnòstic del'aprenentatge.
- Avaluar les necessitats de tutorització.
- Coordinar la selecció i la formació dels estudiants mentors.
- Analitzar els resultats de les enquestes d'avaluació de la mentorat.
- Elaborar l'informe anual del desplegament del PATuM, que forma part de l'informe de seguiment de la titulació.

Tradicionalment, el **tutor o tutora** és un professor/a responsable d'una assignatura obligatòria del pla d'estudis que disposa d'una àmplia experiència docent. El tutor ofereix una atenció personalitzada als estudiants en una doble perspectiva de millora: intel·lectual i professional. Al llarg del procés d'introducció esglaonada del PATuM, es va preveure inicialment que fossin els tutors els que s'ocupessin de la coordinació de l'equip d'estudiants mentors. Una funció que, a manca de tutors, es ve desenvolupant conjuntament pel vicedegà i els tres coordinadors dels estudis de la Facultat de Dret.

6. El paper dels estudiants mentors

La mentoria o la tutoria entre iguals és el segon eix en el qual es fonamenta el PATuM i, a diferència del pla d'acció tutorial, constitueix un element nou en el funcionament de la Facultat. En la seva formulació més simple, s'entén per mentor l'estudiant de tercer o de quart curs que s'ocupa de l'orientació i la tutorització dels estudiants de cursos inferiors. El pla de mentoria estructura i integra la pràctica de mentoria i la seva avaluació en el marc del PATuM.

El pla de mentoria serveix un doble objectiu:

- Oferir un assessorament i orientació entre iguals als estudiants dels dos primers cursos de la titulació per tal de facilitar la integració acadèmica als estudis i millorar-ne el rendiment acadèmic.
- Desenvolupar una formació complementària per als estudiants mentors, desenvolupar un seguit d'habilitats comunicatives, d'organització, d'avaluació, etc. com a part integrant de l'aprenentatge d'aquests estudiants.

Així doncs, cal distingir els objectius del pla de mentoria adreçats als estudiants que són mentoritzats, de primer i segon curs, que són indissociables dels objectius i del PATuM en les fases d'acollida i de seguiment i millora – que seran abordats en tractar cadascuna d'aquestes fases -.

I de l'altra banda, els objectius específics per als estudiants mentors, de tercer i quart cursos, que s'expliciten a continuació, que constitueixen el pla de mentoria en sí mateix:

1. Desenvolupar habilitats socials, de relació interpersonal, d'organització, planificació, i avaluació, etc.
2. Desenvolupar competències transversals com són parlar en públic, treballar en equip, etc.
3. Promoure el desenvolupament d'actituds i valors de compromís, responsabilitat, respecte i solidaritat.
4. Difondre una cultura d'excel·lència i millora contínua.
5. Contribuir a la millora del procés d'aprenentatge dels estudiants mentoritzats
6. Augmentar el compromís amb la facultat i la universitat.
7. Incentivar l'aprenentatge autònom i fomentar la formació permanent.

6.1. Estructura del pla de mentoria

L'activitat de mentoria es planteja com una activitat formativa específica i de caràcter voluntari, amb **reconeixement acadèmic de tres crèdits ETCS**. El pla es compon d'una part de formació en habilitats d'orientació i assessorament, l'aplicació d'un programa de mentoria als estudiants assignats, l'autoavaluació de l'activitat desenvolupada, i l'avaluació per part del tutor responsable.

El pla de mentoria es desenvolupa al llarg del curs acadèmic: l'estudiant mentor (que cursa tercer o quart curs) rep una formació a l'inici de curs, i tutoritza l'evolució del

procés l'aprenentatge dels estudiants de primer curs fins al final del curs. En el segon curs, es replica l'esquema.

6.1.1. Detecció i selecció dels mentors

La detecció i la selecció dels estudiants susceptibles de ser estudiants mentors s'instrumenta a través de:

1. La nota mitjana de l'expedient
2. Els informes dels tutors o dels mentors sobre la progressió dels estudiants.
3. L'enquesta d'autovaloració als estudiants de tercer curs
4. L'entrevista amb els mentors potencials.

El coordinador de la titulació convoca els estudiants de tercer i quart any al principi de curs i els informa del pla de mentoria – reconeixement acadèmic, criteris de selecció, formació, requeriments, etc.-.

Per tal de detectar els estudiants susceptibles d'esdevenir mentors, caldrà que s'autoavaluïn mitjançant un qüestionari de valoració de les pròpies capacitats. Es proposen les següents:

- Capacitat de planificar tasques, identificar i administrar els requeriments de temps i de treball
- Autonomia de funcionament i proactivitat a l'hora de cercar solucions
- Responsabilitat i compromís
- Adaptabilitat a situacions, persones i necessitats diferents.
- Anàlisi de la pròpia activitat i implementació d'estratègies de millora
- Treball en equip: respectar i acceptar punts de vista diferents, negociar propostes compartides, coordinar-se amb persones a diferents nivells.
- Empatia, capacitat de posar-se en el lloc de l'altre, d'escoltar les demandes i prestar suport i animar.

Finalment, els mentors potencials són entrevistats pels coordinadors dels estudis, que seleccionen els mentors. En cas de ser seleccionat, el mentor signarà una carta de compromís de vinculació al pla de mentoria.

6.1.2. Activitat de mentoria

L'activitat de mentoria s'insereix dins de les fases d'acollida i de seguiment i millora del PATuM, les característiques del qual es detallen en els apartats corresponents.

En el desenvolupament de les seves activitats, els mentors compten amb el suport del coordinador de l'estudi, i a tal efecte acorden la celebració d'una o diverses reunions de treball al llarg de cada curs. Així mateix, en cas de produir-se alguna incidència en el funcionament normal de l'activitat de mentoria, el mentor pot sol·licitar de concertar reunions addicionals.

6.13. Avaluació de la mentoria

L'activitat dels mentors l'avaluen en primer lloc els estudiants tutoritzats a través dels informes anuals d'avaluació anual del funcionament del PATuM.

En segon lloc, l'estudiant mentor elabora un informe anual d'autoavaluació de l'activitat i de valoració del pla de mentoria.

Finalment, el tutor responsable (i en defecte seu, l'equip de coordinació) elaboren un informe de valoració dels mentors al final de cadascun dels dos cursos, a partir del qual s'atorgarà la puntuació corresponent.

7. EL PATuM: fase d'acollida

Els alumnes que cursen el primer curs d'un grau experimenten, per norma general, un canvi substancial en el sistema educatiu al qual estan avesats. S'inicien en un sistema educatiu nou del qual desconeixen gairebé tot: organització, normativa acadèmica, regles, regles informals – p.ex. la consideració de plagi –, sistemes docents, eines d'aprenentatge, nivell d'esforç exigít, etc.

Cal que els estudiants s'adaptin a un nou escenari, a la Universitat, a la Facultat, als estudis. I per tal de facilitar i accelerar aquest procés d'adaptació i integració l'activitat de mentoria s'entén en aquesta primera fase com un instrument d'acollida, a més a més del punt d'inici per a la reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge.

7.1. Objectius de la fase d'acollida

Els objectius del PATuM en la fase d'acollida amb relació als alumnes són els següents:

1. Donar a conèixer l'estructura i el funcionament de la Facultat i l'organització del pla d'estudis.
2. Transmetre el rol que s'espera que jugui l'estudiant de Facultat en tant que agent actiu del procés d'aprenentatge
3. Informar sobre el PATuM, les fases de què es compon i els instruments específics que contempla, amb especial èmfasi en els previstos en aquesta primera fase: qüestionari de diagnòstic de l'aprenentatge, tutoria concertada, tutoria final, i mentoria.
4. Facilitar el contacte les persones de referència específica (coordinador dels estudis, tutor de primer curs, mentor, etc.)
5. Informar de l'organització del curs: període lectiu, calendari d'exàmens, etc.
6. Explicar el funcionament de La Meva UdG i del correu electrònic.
7. Explicar la importància dels idiomes en el pla d'estudis, i informar de l'oferta del Servei de Llengües Modernes
8. Informar dels recursos que la Universitat de Girona posa a disposició dels alumnes (Biblioteca, Servei d'Esports, servei de psicologia, etc.)
9. Orientar l'alumne sobre la importància de la qualitat del seu expedient amb vista al seu futur professional.

Les finalitats que persegueix el PATuM en aquesta fase són:

1. Reduir la taxa d'abandonament a primer curs
2. Incrementar la taxa d'eficiència de les assignatures del primer curs de la titulació.
3. Millorar l'assoliment de competències vinculades a les assignatures de primer curs.

7.2. Estructura de la fase d'acollida

La fase d'acollida del PATuM, el primer curs de la titulació, consta dels següents elements:

1. La jornada de benvinguda

La jornada de benvinguda, la primera setmana dia de curs, preveu les dues presentacions següents:

- 1- L'equip de deganat, representat pel vicedegà corresponent, que presenta l'estructura de la Facultat, l'organització dels estudis i de la docència – amb un èmfasi específic en la translació dels crèdits ECTS en termes d'implicació horària dels estudiants- , la normativa acadèmica de referència (règim d'avaluació, plagi, etc), i els òrgans de participació dels estudiants, entre d'altres aspectes.
- 2- El coordinador de la titulació, que presenta el pla d'estudis i els perfils de sortida dels graduats; el PATuM, les seves fases i els seus objectius; el calendari d'exàmens, els recursos a la disposició dels estudiants (Biblioteca, La Meva UdG, estudiants mentors, etc.).

2. Tutoria inicial

Durant el mes de novembre, el coordinador es reuneix amb els alumnes mentors. El coordinador informa de l'estructura, les fases, els objectius i l'avaluació del PATuM, i els objectius específics per a la fase d'acollida. Comunica el calendari de tutories concertades, i informa de l'administració del qüestionari de diagnòstic de l'aprenentatge.

3. Qüestionari de diagnòstic de l'aprenentatge

Al mes de novembre, es preveu que els estudiants de primer curs responguin un primer qüestionari electrònic sobre la valoració dels estudis, de la jornada de benvinguda i els hàbits d'estudi. Aquest qüestionari estarà en línia i es podrà respondre directament a l'ordinador. Convé que aquest qüestionari el respongui l'estudiant tutoritzant ajudat pel seu mentor, que el podrà orientar si el primer té algun dubte.

4. Tutoria concertada

Es preveu que l'estudiant mentor es reuneixi en dues ocasions al llarg del primer curs amb els estudiants que mentoritza. Aquestes tutories es fan en grup de petites dimensions – de 3 a 6 alumnes-.

- A l'inici del segon semestre, durant el mes de febrer, a partir dels resultats de l'enquesta de diagnòstic de l'aprenentatge i un cop conegudes les qualificacions, l'estudiant mentor es reuneix amb els alumnes que té assignats.
- Al final del segon semestre, l'estudiant mentor assignat fa una sessió de tutoria amb el grup d'alumnes per analitzar l'evolució de l'aprenentatge durant el primer curs.

5. Tutoria individual

A petició de l'estudiant, l'estudiant mentor pot fer una sessió de tutoria individual – o, si escau, diverses – per tal d'oferir una orientació més personalitzada. Aquestes sessions de tutories cal entendre-les sens perjudici que els estudiants sol·licitin les tutories de tipus acadèmic al professorat responsable de cada assignatura.

7.3. Avaluació de la fase d'acollida

L'avaluació del PATuM en la fase d'acollida permet informar del desenvolupament del Pla i del progrés en l'aprenentatge dels estudiants en el primer curs de la titulació. L'avaluació s'elabora a partir dels següents elements:

1. L'autoavaluació que l'estudiant fa en respondre el qüestionari inicial.
2. L'avaluació final que fa l'estudiant del funcionament del PATuM en la fase d'acollida.
3. Un informe individual per a cada alumne elaborat per l'estudiant mentor, on analitza la progressió, el grau d'implicació i les aportacions dels alumnes.

Els coordinadors dels estudis elaboren, a partir dels elements esmentats, una valoració global del funcionament de PATuM en la fase d'acollida, detecten necessitats de seguiment, i valoren el grau d'assoliment dels objectius i les finalitats específiques. Així mateix, avaluen l'activitat de mentoria desenvolupada pels estudiants mentors i fan una valoració global del desplegament del PATuM de la fase d'acollida en l'informe de seguiment de la titulació, i incorpora propostes de millora o accions de suport específic.

7.4. Eines de la fase d'acollida

La UdG, a través del Programa de Suport a la Qualitat Docent ha elaborat un seguit de quaderns que conformen la Guia per a l'adaptació a l'espai europeu d'educació superior de la Universitat de Girona. N'és particularment recomanable la consulta de les següents per part dels estudiants, els tutors i els mentors abans d'iniciar les activitats de tutoria/mentoria:

Quadern 2. Competències UdG

http://www.udg.edu/Portals/162/PD/02_Guia_EEES.pdf

Quadern 3. El vostre paper, estudiants

<http://www.udg.edu/Portals/162/PD/Guia3.pdf>

Quadern 11. La tutoria

<http://www.udg.edu/Portals/162/PD/11Tutoria.pdf>

En un altre ordre de coses, el PATuM en la seva fase d'acollida preveu l'ús de les següents eines, que es detallen a continuació:

1. Qüestionari de diagnòstic de l'aprenentatge
2. Guió de la tutoria concertada inicial
3. Guió de la tutoria concertada final
4. Informe de valoració del PATuM acollida per part de l'estudiant
5. Informe de valoració individual del procés d'aprenentatge de l'estudiant
6. Informe de valoració de l'activitat de mentoria

En la guia per als mentors de la fase d'acollida es concreten per a cada curs els continguts de cadascuna de les eines precedents.

Per tal de facilitar la resposta, la consulta i l'anàlisi dels diferents qüestionaris i informes, es proposa la creació d'un espai a Moodle específic per al PATuM en la fase

d'acollida, on a més dels documents esmentats, es puguin oferir recursos diversos per a la millora de l'aprenentatge.

741. Qüestionari de diagnòstic de l'aprenentatge

Es proposa administrar el qüestionari a través de eines on-line per tal de facilitar-ne la resposta, la consulta i l'anàlisi.

1. Vas triar en primera opció el grau que estàs cursant?
Sí/No
2. Preveus seguir cursant el mateix estudi el curs vinent?
Sí/No/ No ho sé
 - a. En cas negatiu, indica quins estudis estaries interessat en iniciar i en quina universitat
(Resposta oberta)
3. Indica el grau d'interès global de les assignatures que estàs cursant
(0 molt poc interessant - 10 molt interessant)
4. En un còmput setmanal, quantes hores dediques – sense comptar les hores lectives – als teus estudis?
(Resposta oberta)
5. Un crèdit ECTS a quantes hores de treball (hores lectives i hores de treball autònom) correspon?
5 / 10 / 15 / 20 /25/ 30/ 35/40/ No ho sé
6. Quantes de les assignatures que estàs cursant creus que aprovaràs?
Totes/Més de la meitat/ La meitat/ Menys de la meitat/Cap/No ho sé
7. Has planificat obtenir una puntuació superior a l'aprovat en alguna assignatura?
Sí/No/ No ho he planificat
8. Valora la jornada de benvinguda a la facultat i als estudis
(0 molt poc interessant - 10 molt interessant; no hi vaig assistir)
9. Què canviaries de la jornada de benvinguda?
(Resposta oberta)

742. Guió de la tutoria concertada inicial

Amb independència del guió que s'utilitzi, és important, en el moment de concertar la data de la tutoria, traslladar als estudiants l'objecte de la reunió, una relació de temes a tractar i demanar-los que hi reflexionin per escrit.

Se suggereix el següent guió per a la tutoria concertada inicial, prevista per a l'inici del segon semestre:

1. Valoració del grau d'integració en els estudis i comentari de les dificultats afrontades
 - a. Ús de La Meva UdG
 - b. Sistemes d'avaluació de les assignatures
 - c. Volum de treball i distribució de tasques
 - d. Treball en equip
 - e. Adquisició de coneixements

- f. Recerca d'informació
- 2. Comentari de les respostes del qüestionari de diagnòstic del l'aprenentatge
- 3. Valoració dels resultats obtinguts en el primer semestre
- 4. Anàlisi dels punts forts i febles del procés d'aprenentatge
 - a. Competències desenvolupades
 - b. Planificació de les activitats d'aprenentatge
 - c. Procés d'aprenentatge
 - d. Autoavaluació i millora del procés
- 5. Establiment d'un pla de millora de cara al segon semestre: activitats, calendari, i resultat esperat

743. Guió de la tutoria concertada final

Per tal d'incentivar la tasca de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, es considera adient facilitar una llista de temes a tractar en convocar la tutoria, i sol·licitar una reflexió per escrit i, si escau, la presentació d'evidències. Se suggereix l'ús del següent esquema, adaptable en funció de les necessitats específiques del grup o de la dinàmica introduïda:

- 1. Principals dificultats afrontades durant el segon semestre.
 - a. Ús de La Meva UdG
 - b. Sistemes d'avaluació de les assignatures
 - c. Volum de treball i distribució de tasques
 - d. Treball en equip
 - e. Adquisició de coneixements
 - f. Recerca d'informació
- 2. Valoració dels canvis introduïts en el procés d'aprenentatge i, si escau, presentació d'evidències.
- 3. Anàlisi del grau d'assoliment de les competències vinculades a les assignatures cursades: punts forts i punts febles.
- 4. Petició de resposta de l'informe de valoració del PATuM fase acollida

744. Informe de valoració del PATuM acollida per part de l'estudiant

Al final del segon semestre els estudiants responen on line el següent informe:

- 1. Indica el grau d'acord amb les següents afirmacions relatives al Pla d'Acció Tutorial i Mentoria:
(0 molt en desacord – 10 molt d'acord)
 - a. La tasca desenvolupada pel mentor ha estat satisfactòria
 - b. Estic plenament integrat/da en els estudis i la Facultat
 - c. El PATuM m'ha incentivat a aprendre de forma autònoma
 - d. El meu interès en la titulació s'ha incrementat respecte de l'inici de curs
 - e. Crec que els meus resultats acadèmics milloraran aquest semestre
- 2. Indica el teu nivell de satisfacció amb les següents característiques del tutor/mentor (0 molt insatisfet- 10 molt satisfet)
 - a. Informació oferta sobre els estudis i la facultat
 - b. Disponibilitat
 - c. Capacitat de resposta als dubtes plantejats
 - d. Pertinència i utilitat de les orientacions

3. Identifica dues millores concretes que has introduït en el teu aprenentatge gràcies a l'activitat de mentoria
(Resposta oberta)
4. Què faries per millorar la fase d'acollida del PATuM?
(Resposta oberta)

745. Informe de valoració individual del procés d'aprenentatge de l'estudiant

Aquest informe anual de valoració individual és replicable per a la fase de seguiment i millora. L'estructura és poc definida per tal de donar cabuda a la diversitat de situacions i reflectir la progressió en l'aprenentatge entre les diferents fases.

1. L'alumne ha participat en les activitats de mentoria proposades?
Sí/No
2. Valora el grau d'aprofitament i d'implicació en les activitats proposades
(Resposta oberta)
3. S'aprecien millores en el procés d'aprenentatge de l'estudiant? Indica-les
(Resposta oberta)
4. S'aprecien millores en els resultats d'aprenentatge de l'estudiant? Indica-les
(Resposta oberta)

746. Informe de valoració de l'activitat de mentoria

L'estudiant mentor elabora anualment un informe de valoració del pla de mentoria i d'autoavaluació del seu rol com a mentor

Valoració del pla de mentoria

1. Indica el teu grau de satisfacció amb: (0 molt insatisfet – 10 molt satisfet)
 - a. Sessió formativa 1
 - b. Sessió formativa 2
 - c. L'estructura del pla de mentoria
2. Què milloraries del pla de mentoria?
(Resposta oberta)

Autoavaluació de l'activitat de mentoria

1. Analitza l'activitat de mentoria desenvolupada en termes de dificultats sorgides i solucions adoptades
(Resposta oberta)
2. Indica els teus punts forts i febles com a mentor, en relació amb el seguiment que has fet dels estudiants mentoritzats, i proposa millores en la teva actuació.
(Resposta oberta)

8. EL PATuM: fase de seguiment i millora

La fase de seguiment i millora del PATuM es correspondria amb el segon curs de la titulació (i no s'ha implementat encara per les raons abans exposades). Els estudiants s'han integrat en els estudis i s'han iniciat en la dinàmica d'analitzar i millorar el seu procés d'aprenentatge. En bona mesura, l'objectiu central d'aquesta fase consisteix en consolidar la pràctica d'autoregulació i autoavaluació de l'aprenentatge iniciada en la fase anterior, d'acord amb la visió incrementada del PATuM.

Tanmateix, aquesta fase presenta també reptes propis: és la fase final d'una concepció dirigista de l'acció de tutoria/mentoria; a partir del tercer curs, les sessions de tutoria seran únicament a petició dels estudiants. Conseqüentment, l'èmfasi se situa en fomentar que l'estudiant aprengui de forma autònoma i que, a més de reflexionar sobre l'aprenentatge, ho faci per sí mateix i en una escala superior. No es tracta per tant de circumscriure la reflexió en una competència transversal determinada – precisament, aquella vinculada a l'autonomia i la reflexió al voltant de com s'aprèn –, sinó de ser capaç de desplegar – i de fer el seguiment i la millora – la resta de competències, transversals i específiques, de la titulació.

L'eina que es proposa per aconseguir aquest aprenentatge autònom, reflexiu i de qualitat és l'elaboració d'un recull d'aquelles evidències que demostrin l'assoliment de les diferents competències, particularment les competències transversals següents:

- Avaluar la pròpia activitat i el propi aprenentatge, i elaborar estratègies per millorar-los
- Comunicar-se de manera efectiva oralment i per escrit
- Utilitzar la llengua anglesa.

El resultat esperat és que els alumnes elaborin un **portafolis d'aprenentatge** on quedin palesos els punts forts propis amb relació a l'adquisició de competències; les evidències documentals que acrediten aquests punts forts; el procés d'anàlisi i millora mitjançant el qual han estat adquirides; i la planificació per tal de millorar el grau d'assoliment en cursos posteriors.

Així mateix, en acabar la fase de seguiment i millora s'entén que els estudiants seguiran desenvolupant un aprenentatge autònom i reflexiu i que ho documentaran amb independència del seguiment que en facin els tutors assignats.

8.1. Objectius de la fase de seguiment i millora

Els objectius del PATuM en la fase seguiment i millora són:

- Fomentar l'aprenentatge autònom dels estudiants
- Fomentar l'anàlisi i la millora continuada del procés d'aprenentatge
- Acreditar documentalment l'assoliment de les diferents competències de la titulació

Les finalitats que persegueix el PATuM en aquesta fase són:

- Millorar la taxa d'eficiència de les assignatures de segon curs
- Reduir la taxa d'abandonament

- Convertir els estudiants en agents autònoms del procés d'aprenentatge.
- Fomentar l'assoliment de les competències transversals
- Millorar la qualitat de l'expedient acadèmic dels estudiants

8.2. Estructura de la fase de seguiment i millora

La fase de seguiment i millora, el segon curs de la titulació, comprèn:

1. Tutoria concertada inicial

Amb el tutor/mentor, està prevista, com en la fase d'acollida, al principi del primer semestre. S'hi presenten els objectius específics de la fase de seguiment i millora, amb especial èmfasi en l'elaboració i l'anàlisi de les evidències d'aprenentatge dels estudiants.

2. Tutoria concertada final

Prevista cap al final del segon trimestre (mes d'abril), per tal d'analitzar les evidències d'aprenentatge presentades per cadascun dels estudiants.

3. Tutoria voluntària

A instàncies de l'estudiant tutoritzat/mentoritzat, el tutor o bé l'estudiant mentor assignat pot fer una sessió de tutoria individual – o, si escau, diverses – per tal d'oferir una orientació més personalitzada. Com en la fase d'acollida, aquestes tutories no són incompatibles amb les tutories acadèmiques que l'estudiant sol·liciti al professorat responsable de les assignatures que cursi.

8.3. Avaluació de la fase de seguiment i millora

L'avaluació del PATuM en la fase de seguiment i millora consta dels següents elements:

1. Un informe individual per a cada alumne elaborat pel tutor o per l'estudiant mentor, on analitza la progressió, el grau d'implicació i les evidències d'aprenentatge aportades pels alumnes.
2. L'avaluació final que fa l'estudiant del funcionament del PATuM en la fase de seguiment i millora.

Els tutors (i en defecte seu, l'equip de coordinació) elaboren, a partir dels elements esmentats, una valoració global del funcionament de PATuM en la fase de seguiment i millora, detecten necessitats de seguiment, i valoren el grau d'assoliment dels objectius i les finalitats específiques.

En segon lloc, i de forma independent, els tutors amb estudiants mentors al seu càrrec avaluen la mentoria desenvolupada per aquests en el segon curs i qualifiquen l'activitat de mentoria en el seu conjunt.

Per últim, el coordinador de la titulació fa una valoració global del desplegament del PATuM de la fase de seguiment i millora en l'informe de seguiment de la qualitat del pla d'estudis, i incorpora propostes de millora o modificacions oportunes.

8.4. Eines de la fase de seguiment i millora

Les eines d'anàlisi i valoració que contempla el PATuM en la fase de seguiment i millora són:

1. Guió de la tutoria concertada inicial
2. Guió de la tutoria concertada final
3. Informe de valoració del PATuM seguiment i millora per part de l'estudiant
4. Informe de valoració individual del procés d'aprenentatge de l'estudiant
5. Informe de valoració de l'activitat de mentoria

841. Guió de la tutoria concertada inicial

Es proposa el següent guió de continguts per a la tutoria concertada inicial. Tot i el propòsit fonamentalment informatiu d'aquesta sessió de tutoria en grup, es recomana sol·licitar als estudiants, amb caràcter previ a la sessió, que redactin i lliurin una diagnosi del procés d'aprenentatge en termes de punts forts i febles, la identificació d'objectius de millora, i el disseny d'un pla de millora per al segon curs.

1. Presentació dels objectius i l'estructura del PATuM en la fase de seguiment i millora
2. Presentació d'exemples de portafolis d'aprenentatge.
3. Anàlisi i valoració dels documents elaborats pels estudiants

842. Guió de la tutoria concertada final

D'acord amb el caràcter concertat de la tutoria, es proposa que els estudiants lliurin anticipadament un exemplar electrònic de portafolis d'aprenentatge, així com una valoració del grau d'assoliment del pla de millora definit en la tutoria inicial. Addicionalment, els portafolis d'aprenentatge es posaran a disposició de tots els estudiants del grup de tutoria/mentoria, que hauran de formular una valoració individual de cadascun d'ells.

El guió proposat per aquesta darrera sessió de tutoria és el següent:

1. Valoració dels portafolis d'aprenentatge lliurats: punts forts i punts febles
2. Valoració de l'assoliment dels objectius establerts en els plans de millora
3. Avaluació de conjunt del desenvolupament de l'activitat de tutoria/mentoria durant els dos cursos.
4. Planificació del desenvolupament del portafolis d'aprenentatge en cursos posteriors.

843. Informe de valoració del PATuM seguiment i millora per part de l'estudiant

Al final del segon semestre els estudiants responen a través de Moodle el següent informe:

1. Indica el grau d'acord amb les següents afirmacions relatives al Pla d'Acció Tutorial i Mentoria:
(0 molt en desacord – 10 molt d'acord)
 - a. La tasca desenvolupada pel tutor/mentor ha estat satisfactòria
 - b. Sóc capaç d'aprendre autònomament
 - c. Sóc capaç d'avaluar i millorar el meu procés d'aprenentatge
 - d. Els meus resultats acadèmics han millorat
2. Indica el teu nivell de satisfacció amb les següents característiques del tutor/mentor (0 molt insatisfet- 10 molt satisfet)
 - a. Claredat de les informacions facilitades
 - b. Disponibilitat i suport al llarg del curs
 - c. Capacitat de resposta als dubtes plantejats
 - d. Pertinència i utilitat de les orientacions
3. Identifica dues millores concretes que has introduït en el teu aprenentatge gràcies a l'activitat de tutoria/mentoria
(Resposta oberta)
4. Què milloraries de la fase de seguiment i millora del PATuM?
(Resposta oberta)
5. El proper curs voldries ser mentor d'estudiants?
Sí/ No / No ho sé
6. Creus que el curs vinent necessitaràs noves sessions de tutoria?
Sí/ No / No ho sé

844. Informe de valoració individual del procés d'aprenentatge de l'estudiant

Aquest informe anual de valoració individual és idèntic a l'emprat en la fase d'acollida. L'estructura és poc definida per tal de donar cabuda a la diversitat de situacions i reflectir la progressió en l'aprenentatge entre les diferents fases.

1. L'alumne ha participat en les activitats de tutoria/mentoria proposades?
Sí/No
2. Valora el grau d'aprofitament i d'implicació en les activitats proposades
(Resposta oberta)
3. S'aprecien millores en el procés d'aprenentatge de l'estudiant? Indica-les
(Resposta oberta)
4. S'aprecien millores en els resultats d'aprenentatge de l'estudiant? Indica-les
(Resposta oberta)

845. Informe de valoració de l'activitat de mentoria

L'estudiant mentor elabora un informe de valoració del pla de mentoria en el segon any i d'autoavaluació del seu rol com a mentor

Valoració del pla de mentoria de segon any

1. Indica el teu grau de satisfacció amb: (0 molt insatisfet – 10 molt satisfet)
 - a. Sessió formativa 3
 - b. Sessió formativa 4

- c. L'estructura del pla de mentoria
 - d. La relació amb el tutor responsable
2. Quines millores introduiries en el pla de mentoria de segon any?
(Resposta oberta)

Autoavaluació de l'activitat de mentoria

1. Analitza l'activitat de mentoria desenvolupada en termes de dificultats sorgides i solucions adoptades, i l'evolució respecte del primer any
(Resposta oberta)
2. Indica les millores introduïdes en l'activitat de mentoria respecte de l'any anterior
(Resposta oberta)
3. Quina qualificació consideres que hauries de rebre? Justifica la teva resposta
(Resposta oberta)